

MTÜ Eesti Muuseumiühingu üldkoosolek Eesti Filmimuuseumis

2. juunil 2023. aastal

Koosoleku algus: kell 14.00

Koosolekul osales **172 EMÜ liiget (90 kohal, 82 volitusega)**

Protokollile on lisatud: **EMÜ tegevus- ja majandusaasta aruanne 2022, revisjonikomisjoni aruanne, osalenute ja volitusega osalenute nimekiri ja üldkoosoleku slaidid**

Päevakord

- 1) Päevakorra kinnitamine, koosoleku juhataja ja protokollija valimine
- 2) Muuseumikaardi tegemisi tutvustab Kert Kask
- 3) EMÜ tegevus- ja majandusaruanne 2022
- 4) Revisjonikomisjoni aruanne
- 5) 2023. aasta tegevused
- 6) EMÜ arengukava muudatuste tutvustus
- 7) Rühmaarutelud EMÜ edasiste tegevuste teemal
- 8) Jooksvad küsimused

1) Päevakorra kinnitamine, koosoleku juhataja ja protokollija valimine

Koosoleku avas EMÜ esimees Kerttu Männiste, kes tegi ettepaneku valida koosoleku juhatajaks Kerttu Männiste ja protokollijaks Anu Viltropi. Kerttu Männiste tutvustas üldkoosoleku päevakava ning tegi ettepaneku, et tänasel koosolekul hääletame käetõstmisega.

Otsus: Kõik osalejad olid ettepanekutega nõus.

2) Muuseumikaardi tegemisi tutvustab Kert Kask

Muuseumikaardi lansseerimine toimus 11. aprillil 2023. Kaart on kenasti vastu võetud. Kaheksa nädalaga on müüdnud 4500 muuseumikaarti, tehtud on üle 6000 külastuse. Külastatud on erinevaid muuseume, kõige populaarsem on seni olnud KUMU tänu Team Labi näitusele. Muuseumikaardi meeskond kaalub võimalusi ja uurib vajadusi lastekaardi välja töötamiseks.

Kert Kask andis igaühele kaasa ülesande: soovitage tuttavatele Muuseumikaarti ning õige kingitus sõbrale on Muuseumikaart.

2a) Sander Jürisson (Eesti Meremuuseum) tutvustab Recharge projekti

Meremuuseum on partneriks Horizonsi rahastatud innovatsiooniprojektis Recharge (*Resilient European Cultural Heritage As Resource for Growth and Engagement*). Projektis on 10 partnerit (sh 3 muuseumi) ja eelarve 3 miljonit. Projekt kestab 2022-2025. Teema: uued kestlikud ärimudelid kultuuripärandi

valdkonnas. Igal projektis osaleval muuseumil on üks fookusteema. Meremuuseumi fookusteema on koosloomelised digitaalsed lahendused. Hunti muuseumil (Iririmaa) ettevõtete sotsiaalne vastutus ning muuseumide roll selles. Prato tekstiilmuuseumil (Itaalia) aga loomesektori kaasamine muuseumipoe arendusse. Projekti raames toimuvad elavad laborid (*living lab*). Projekti tegevustesse saavad huvi korral olla kaasatud ka Eesti muuseumid, sh oma ideid välja pakkuda, taotleda seemneraha oma ideede piloteerimiseks. 15. juunil toimub järgmine labor, täpsem info Teele Siigi käest teele.siig@meremuuseum.ee.

3) EMÜ tegevus- ja majandusaruanne 2022

2022. aasta tegevusi tutvustas Kerttu Männiste.

Eelmise aasta üldkogul, 3. juunil 2022, valiti seoses juhatuse liikme Kert Kase asumisega Muuseumikaardi projektijuhiks uueks juhatuse liikmeks **Karen Jagodin**. Maist detsembrini täitis EMÜ koordinaatori rolli **Liina Sirel**, veebiajakirja Muuseum peatoimetaja oli **Küllli Kaus**, raamatupidaja **Maris Kutti**.

2022. aasta lõpu seisuga on EMÜ-l **409** liiget, sh võeti vastu **28** uut liiget.

Jätkeb EMÜ liikmete ja teiste muuseumitöötajate võrgustumine. **Koguhoidjate ühendus** tegutseb aktiivselt, sinna kuulub **96** liiget. Liina Pulgese ja Muuseumikaardi eestvõttel asus tegutsema **muuseumiturundajate võrgustik**.

2022. aastal viidi ellu mitmed 2021. aastal ärajäänud tegevused ja seega võeti kasutusele 2021. aasta eelarve jääk ja varem kogunenud tulud.

EMÜ suurimad projektid 2022. aastal olid **Muuseumiöö**, **Muuseumide festival** Narvas ning koguhoidjate veebiplatvormi loomine. **Koguhoidjate ühenduse** veebipõhise käsiraamatuga **MuuWik** jõuti 2022. aastal garantiitööde faasi, lähiajal tõstetakse keskkond muuseum.ee veebilehele üle. Platvormi sisu täieneb jooksvalt 2022. aastal oli koguhoidjate ühendusel kaks üldkoosolekut, millele lisandus mõlemal korral seminar.

Jätkunud on koostöö partneritega. EMÜl on tihedad sidemed **ICOM Eestiga**, kellega koostöös tehti ka Narva konverents, üldkoosolek ja on vahetatud pidevalt infot. Rahvusvahelisel tasandil on põhipartnerid: **NEMO ja Läti Muuseumiühing**. Tihe koostöö on loomulikult ka Muinsuskaitseameti ja Kultuuriministeeriumiga.

Eesti Raamatukoguhoidjate Ühendusega on EMÜ käivitanud **RAA+MUU koolitustesarja**, mis sisaldas nelja muuseumipedagoogikaga teemade ja praktikatega seotud koolituspäeva. Koostöös Creativity Labiga jätkus **Muuseum 3.0 koolitusprogramm**.

2022. aasta **kevadretk** toimus Setomaale.

2022. aastal viidi läbi kaks **välkloengut**: Muuseum+TERVIS ja Muuseum+ KOGUKOND JA ROHEPÖÖRE

Pärast aastast pausi toimus 21. mail 2022 taas **Muuseumiöö** teemal “Öös on unistus”. Muuseumiööst võttis osa 185 muuseumit, mäluasutust, galeriid ja kirikut, külastusi tehti ligikaudu 60 000. 2022. aastal oli partneriks MTÜ Minu Unistuste Päev. Kehtestati ka osalustasu 1 euro. 2022. aasta lõpus toimus kaheastmeline hääletus 2023. aasta Muuseumiöö teema valimiseks, milleks sai “Öös on liikumist”.

26.-27. septembril toimus **XXV Eesti Muuseumide Festival Narvas**, teemaks kestlik muuseum. Kaaskorraldajaks ICOM Eesti. Peaesinejateks olid **Nick Merriman** (Londonis asuva Hornimani Muuseumi ja Aedade peadirektor, PhD), **Reetta Kalajo** (Espoo Moodsa Kunsti peakuraator) ja **Mihkel Kangur** (Rakvere Riigigümnaasiumi õppe- ja arendusjuht, PhD).

2022. aastal ilmus **ajakirja Muuseum** kaks numbrit, kokku üle kahekümne artikli. Alates 2022. aastast ilmuvad artiklid jooksvalt. Viimasel kahel aastal on tänu Eesti Kultuurkapitali toetusele õnnestunud tasuda ajakirja kaasautoritele honorari.

28. jaanuaril 2022 jagati Maanteemuuseumis Eesti Muuseumide aastaauhindu. Auhinnafond taotleti EMÜ poolt Kultuurkapitali rahvakultuuri sihtkapitalist. EMÜ toetas eripreemia väljaandmist, mille said **Rael Artel ja Tervisemuuseum**. EMÜ andis välja ka oma eriauhinna **Aasta turundaja ehk Terav pliats 2021**, mille pälvis **Rita Rahu ja Saaremaa Muuseum näituse “Viikingid enne viikingeid”** tootearenduse ja turunduskampaania eest.

Narva festivalil jagati **EMMA 2022** preemiaid. **Aasta Muuseumisõber 2022** on **Stockholmi Keskkonnainstituudi Tallinna keskus**, kes on panustanud roheline muuseumi teemadesse.

Koostöös ICOM Eestiga esitati kandidaadid **Kultuurkapitali Rahvakultuuri sihtkapitali preemiatele**, premeeritud said **Agnes Aljas** ning **Vabamu NoVa (Noorte Vabamu) projekt**.

2022. aastal anti välja **neli uudiskirja**, hallati veebilehte **muuseum.ee** ning EMÜ **facebooki lehte**. Jätkub töö infovahetuse parandamisega.

Ettekande lõpus küsimusi juhatusele ei esitatud.

4) Revisjonikomisjoni aruanne

Aruande esitas revisjonikomisjoni liige Eve Otstavel, kes viis koos komisjoni liikmete Eve Otstaveli ja Tõnu Paniga revisjoni läbi 18. mail 2022. Komisjonil ei olnud etteheiteid EMÜ tegevusele. 2022. aastal on läbi viidud ja protokollitud 9 juhatuse koosolekut ja üks üldkoosolek. Revisjonikomisjoni hinnangul on EMÜ end majandanud jõukohaselt ning taotlenud aktiivselt Kultuuriministeeriumilt ja Eesti Kultuurkapitalilt lisarahastust. Kulud on raamatupidamises kajastatud. EMÜ dokumendihaldus ja raamatupidamine on täiselektroniline. Komisjon tegi ettepaneku juhatusele vaadata läbi ja tagada dokumentide korrektne varundamine.

Selleks, et EMÜst välja astunud liikmed liikmekaarti edaspidi kasutada ei saaks, tegi revisjonikomisjon ettepaneku muuta liikmekaart elektrooniliselt kontrollitavaks või vahetada liikmeskonna liikmekaardid iga

viie aasta tagant välja. Vajalike kulude katmiseks võiks kehtestada sisseastumismaksu, näiteks 5 eurot või 20 eurot, millega katta kaardi valmistamise kulud.

Revisjonikomisjon tegi ka märkuse värskendada muuseumiühingu kodulehe andmeid, kus on liikmenimekirja juures kirjas, et tegemist on 2021. aasta seisuga.

Üldkoosoleku otsus:

Kerttu Männiste tegi ettepaneku kinnitada 2022. aasta tegevus- ja majandusaruanne. Vastuhääli ja erapooletuid ei olnud, ettepanek võeti vastu ja aruanne kinnitati.

5) 2023. aasta tegevused

Enne 2023. aasta tegevuste tutvustamist anti üle auliikmetele Merike Langile ja Katrin Sepalaanele üle aumärgid.

Anu Viltrop andis ülevaate **liikmetest**: tänavu on 2 uut liiget juba vastu võetud, 9 on välja astunud. Anu on võtnud ette ning kontrollib liikmenimekirja põhjalikult üle alates 2013. aastast. Valminud on liikmeküsimustik ja kõigil palutakse seda täita, et selguksid liikmete ootused.

Anu teeb liikmelisti EMÜ liikmetele, et teabelisti suures info voolus ei läheks kaotsi EMÜ liikmetele oluline teave. Otsime tegevustele lisarahastust: KÜSKist tööks liikmetega, Erasmus+ meetmest rahvusvaheliseks kogemuste vahetamiseks jne.

Kerttu Männiste tutvustas 2023. aasta **eelarvet**:

Tegevustoetus 77 500 eurot (taotlesime 92 999 eurot).

Muuseumiöö (Kultmin, Kulka) – 26 500 eurot

Muud projektitoetused 15 110.

Plaanis taotleda veel ca 100 000.

Suurimad väljakutsed: Muuseumiöö on projektipõhine, seetõttu on keeruline hoida tööl korraldusmeeskonda. EMÜ vajab kommunikatsioonijuhti, et EMÜ tegevusi enam nähtaval hoida. Samuti on tekkinud vajadus kontoriruumi järele.

Koguhoidjate ühendus sai MuuWikuga muuseumikogu arendaja 2022 auhinna. Mida rohkem inimesi kasutab keskkonda, seda paremini tulevad välja kitsaskohad. Sel aastal plaan viia MuuWik üle muuseum.ee veebilehele ja arendada kujundust.

Jätkub liikmete **võrgustike** töö. Lisaks koguhoidjatele ja muuseumiturundajatele on plaanis luua muuseumipedagoogide võrgustik, samuti on mõtteis võrgustik näituste valdkonna teemal. Viimase puhul on olnud takistuseks see, et võrgustiku eestvedaja peab tulema liikmete endi seast.

Kristi Paatsi tutvustas **kevadretke ja koolitustegevusi**. 8.-9. mail toimus kevadretk Läänemaale, osales 51 inimest.

RaA+MUU programm viib kokku muuseumitöötajaid ja raamatukogutöötajaid, tänavu on osalejad koos läbinud muuseumitunde. Programm jätkub sügisel.

Muuseumiõpetajad on soovinud metoodikate koolitusi ja sellest kasvas välja MUU+ programm, mis keskendub erinevate meetodite tutvustamisele. Alustati kunstimuuseumides, programm jätkub sügisel (kavas on tutvuda Tartu Ülikooli muuseumi ajaloomuuseumi metoodikatega, elamuskeskuste metoodikatega).

Dagmar Ingi andis ülevaate 2023. aastal toimunud ühepäevastest koolitustest: toimunud on õpe vabatahtlike kaasamise alal ja Liina Pulges korraldas turundajate võrgustikule digiturunduse koolitus. Koolitused kasvavad välja liikmete soovidest ja ettepanekutest. Sügisel on plaanis koolitus loovmõtlemisest muuseumimeenete arendamisel. Sügisel saadame küsimustiku liikmeskonna seas koolitusvajaduste väljaselgitamiseks.

Muuseum 3.0 toimub ka tänavu, seekord novembris uues formaadis - Creativity Lab ja Ragnar Siil korraldajateks. EMÜ toetab taas stipendiumitega.

Jätkub tihe koostöö **Läti muuseumiühinguga**, käimas on ühisprojekt ja mai lõpus toimus lätlaste visiit Eestisse, mis keskendus rohepöördele.

Dagmar Ingi jätkab **NEMO juhatuse liikmena**. NEMOs anname sisendit uuringutesse, küsitlustesse ja konverentsi korraldustesse. Lahtis toimuvale NEMO aastakonverentsile saab taotleda stipendiume – peagi jagame liikmelistis selle kohta infot. Dagmar Ingi osaleb NEMO **Learning European Museums töögrupis**.

Paavo Kroon tutvustas **muuseumipedagoogika käsiraamatut**, mis ilmub septembris.

20. mail toimus **Muuseumiöö**, mille teemaks oli tänavu "Öös on liikumist". Meeskonnaks Heliis Martinson (projektijuht) ja Reti Meema (kommunikatsioonijuht). Tehti u 70 000 külastust, avatud oli 188 külastuskohta. Tänavu õnnestus korraldajate hinnangul hästi avalikkusele suunatud turundus- ja kommunikatsioonikampaania. Järgmisel aastal tuleb teha enam tööd muuseumidega, et leida viise, kuidas muuseumid saaksid sellest üritusest rohkem väärtust.

Inge Laurik-Teder tutvustas **muuseumide konverentsi** korraldusplaane. Narvast liigume edasi n-ö rändkonverentsina ja esimesena peatume Rakveres (kaasa aitab SA Virumaa Muuseumid). Konverents toimub koostöös ICOM Eesti rahvuskomiteega, teemaks on muuseum ja autentsus. Korraldusse panustavad Agnes Aljas, Karen Jagodin, Inge Laurik-Teder, Kerttu Männiste ja Anu Viltrop tehnilise korraldusega. Konverentsi teisel päeval toimub Triin Ojari eestvedamisel välkloeng teemal: autentne pärand tänapäeva muuseumis.

Karen Jagodin tutvustas **muuseumi kaheaastaraamatut**. Artiklid on valmimisjärgus. Raamat annab ülevaate muuseumielust (sh muuseumistatistika) ja parimatest praktikatest Eestis 2020-2022. Raamat ilmub eesti ja inglise keeles. Hetkel on olemas rahalised vahendid kujunduse korraldamiseks, loodetavasti saab EMÜ trükiks raha ja on võimalik raamatut sügisel esitleda.

Kerttu Männiste tutvustas **veebiajakirja Muuseum**. Praeguseks on ilmunud 11 artiklit, peagi tuleb veel. Üks murekoht on jätkusuutlik rahastamine: honorarid, keeleteoimetus, tõlkimine tulevad Eesti Kultuurkapitalilt, mille rahastus on väikesemahuline ja hektiline. Samuti on küsimuseks, kuidas jõuda laiema lugejaskonnani ning kuhu võiks ajakiri edasi areneda: paberil pigem teaduslik, veebis pigem blogilikum. Kavas on sel teemal põhjalikumad arutelud.

EMÜ on jätkuvalt **muuseumiaasta auhindade** väljaandja koostöös Muinsuskaitseametiga ja osalesime aktiivselt statuudi uuendamises. 14.06 toimub Teamsis infotund, kus kõikide kategooriate komisjonide esimehed tutvustavad hindamiskriteeriume ja uuenenud statuuti. Muuseumiarendaja asemel on tänava loodud kategooria mõjus muuseum (et paremini esile tuua ka ühiskondlikku ja sotsiaalset mõjusust), samuti naaseb põhikategooriasse turunduse ja kommunikatsiooni auhind. EMÜ jätkab eriauhinna väljaandmist – EMÜ hakkab valmima silmapaistvat kolleegi muuseumist.

Kommunikatsioonis jätkub uudiskirja väljaandmine, veebi ja Facebooki lehe toimetamine. EMÜ haldab muuseumide teabelisti ning loome liikmelisti. Kerttu Männiste rõhutab, et koolitustel ja ühisüritustel saab suhelda teiste liikmetega, tulge!

Ettekande lõpus küsimusi ei esitatud.

6. EMÜ arengukava muudatuste tutvustus

EMÜ arengukavas on kaks olulist eesmärki:

1. Muuseumivaldkonnas töötavad ühiskonnas hinnatud ja väärtustatud tiptasemel teadmiste ning oskustega spetsialistid.
2. EMÜ on arenev ja tulemuslik organisatsioon, hinnatud koostööpartner nii riigile kui ka muuseumidele valdkonna nähtavamaks muutmisel ja uuenduste eestvedamisel.

Peamised väljakutsed ja tegevussuunad järgmistel aastatel:

- Toetada liikmeid rohe-, digi- ja innovatsioonipöördeks ettevalmistumisel ja läbiviimisel.
- Toetada muuseumiprofessionaalide tööalast säilenõtkust koolituste ja suhtlusõrgustike abi.
- Koostöös Muuseumikaardiga arendada lastekaarti ja lastesõbraliku muuseumi ideed.
- Otsida tegevuste elluviimiseks täiendavat lisarahastust, algatame rahvusvahelisi koostööprojekte.
- Mõõta süsteemselt oma tegevuste asjakohasust ja mõju.

Ettekande lõpus küsimusi ei esitatud.

7. Rühmaarutelud EMÜ edasiste tegevuste teemal.

Kohapeal moodustati üheksa arutelurühma. Arutlemiseks oli kaks teemat:

- a. Nimetage kolm kõige olulisemat tegevust, millega EMÜ peaks järgmise aasta-kahe jooksul kindlasti tegelema?
 - b. Milliste argumentidega soovitaksid EMÜ liikmeks astumist oma värskete kolleegile?
- Arutelude märkmeid kasutatakse EMÜ edasises arendustöös.

8. Jooksvad küsimused

Üldkoosolekul osalenud täiendavaid küsimusi ei tõstatanud.

EMÜ koosolek lõppes ca kell 16.15. Kell 16.30 toimus seminaripäeva koosviibimine Filmimuseumis.

Protokollija: Anu Viltrop

Koosoleku juhataja: Kerttu Männiste

Allkirjastatud digitaalselt